

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. д-р Христо Кожухаров, д.м.

Ръководител на Катедра по Психиатрия и медицинска психология
Медицински университет „Проф. Д-р Параскев Стоянов“, гр. Варна

Относно конкурс за заемане на академична длъжност доцент в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт; 7.1. Медицина ; Специалност - Съдебна психиатрия, към Медицински университет – Варна, Факултет „Медицина“, Катедра „Психиатрия и медицинска психология“ и Клиника по психиатрия към МБАЛ „Св. Марина“- Варна.

Конкурсът е обявен в ДВ бр 62 / 06.08.2019 г. Определен съм за член на Научното жури със заповед на ректора на МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов“-Варна No 109/07.10.2019г. , а съгласно протокол № 1 от заседанието на Научното жури съм определен да изготвя рецензия.

В законовия срок документи е подал само един кандидат: гл. ас. д-р Светлин Върбанов Върбанов, д.м.

КРАТКИ БИОГРАФИЧНИ ДАННИ И ПРОФЕСИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

Д-р Светлин Върбанов, д.м. е роден на 24.08.1977 г. в гр. Варна.

През 2005 г. се дипломира в Медицински университет – Варна, специалност „медицина“.

След дипломирането си е работил като медицински представител и регионален мениджър в международни фармацевтични компании.

От 2012 г. е специализант в Медицински университет “Проф. Д-р П. Стоянов” гр. Варна, като през 2016 г. придобива специалност „Съдебна психиатрия“

От 2013 г. работи като ординатор към Първа психиатрична клиника в УМБАЛ „Св. Марина“.

През 2018 г. придобива образователна и научна степен “Доктор по Медицина” в Медицински университет “Проф. Д-р П. Стоянов” гр. Варна. Тема на дисертационния труд: “Кроскултурален анализ на нагласата към самоубийство”.

От 2016 г. е назначена за асистент по съдебна психиатрия към Катедра по психиатрия и медицинска психология в Медицински университет “Проф. Д-р П. Стоянов” гр. Варна, а от 2018 г. е главен асистент по съдебна психиатрия в същата катедра.

Владее английски и руски език.

Носител е на наградата на Японската асоциация по психиатрия и неврология (JSPN Fellowship Award) за 2017 г.

Член е на Българския лекарски съюз и Българската психиатрична асоциация.

ОЦЕНКА НА НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ

Научни публикации:

Д-р Светлин Върбанов е представил за рецензиране в настоящия конкурс общо 32 научни публикации, разпределени както следва:

- 1 монография
- 1 книга на базата на защитен дисертационен труд
- 7 глави от учебници
- 23 пълнотекстови публикации в сборници и периодични издания

16 от пълнотекстовите публикации са на български, а 7 на английски език.

20 от публикациите са представени в Справката за минималните наукометрични изисквания, а други 12 в допълнителната справка с публикации, надвишаващи минималните изисквания.

Д-р Светлин Върбанов е придобил **образователна и научна степен „доктор“** през 2018 г. след успешно защитена дисертация на тема “Кроскултурален анализ на нагласата към самоубийство”.

Авторският **монографичен труд** „Съдебно-психиатрична експертиза в семейното право” е с общ обем от 200 страници, включва 2 рецензии, издаден е през 2019 г.

Представените **публикации** за покриване на минималните държавни изисквания по ЗРАСРБ от 2018 г. и ПРАС на МУ-Варна в група „Г“ са общо 19. Сред тях:

- една книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“
- 3 публикации , публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация
- 15 публикации в нереферирани списания с научно рецензиране.

Цитирания:

Според представената академичната справка за **цитиранията** д-р Светлин Върбанов има 4 цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация и 17 цитирания в нереферирани списания с научно рецензиране.

НАУЧНИ ПРИНОСИ И НАПРАВЛЕНИЯ В НАУЧНО-ИЗЛЕДОВАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ

Приноси свързани с дисертационния труд

Суицидното поведение представлява сериозен медицински и социален проблем не само в България, но и в света. В своя дисертационен труд „Кроскултурален анализ на нагласата към самоубийство“ д-р Светлин Върбанов е разработил проблем, отличаващ се с несъмнена актуалност. За първи път в България е направено изследване върху суицидната нагласа. Освен българската, изследването обхваща и чуждестранна извадка от англоезични държави. Разработен е инструмент за оценка на нагласата към самоубийство на английски и български език. Проучванията са в областта на нагласата към самоубийство в различни държави и социокултурални общности, анализирана е връзката на нагласата към самоубийство с депресивните и тревожни преживявания, с анамнезата за суицидна идеация и опити за самоубийство, както и с някои социо-демографски характеристики.

- Научните приноси в областта са:
- Аprobацията и валидизацията на нова методика за изследване на суицидната нагласа при българска и англоезична извадки
- Установяване на взаимовръзка и влияние между суицидното поведение и нагласата към самоубийство, която може да се използва както за кроскултурални изследвания в областта, така и в програми за превенция на самоубийствата.
- Концептуализиране на модел за изследване на нагласата към самоубийство, позволяващ сравняването на различни групи и общности по отношение на суицидната нагласа.
- Проучване на спецификата на културалните особености на суицидната нагласа и установяване на сходства и различия между българска и чуждестранни извадки.
- Извеждане на неблагоприятни житейски събития и ситуации, които в най-голяма степен биха могли да провокират суицидно поведение.
- Установяване на взаимовръзка и влияние между тревожни и депресивни преживявания и нагласата към самоубийство.
- Установяване на взаимовръзка и влияние между тревожни и депресивни преживявания и нагласата към самоубийство.

Приноси свързани с монографичния труд

Монографичният труд на д-р Светлин Върбанов, представен като хабилитационен, е озаглавен „Съдебно-психиатрична експертиза в семейното право“ и е издаден през 2019 година. Той представлява задълбочено изследване на актуалните проблеми в съдебно-

психиатричната експертна практика, свързани с родителството, родителските права, насилието над деца. Подробно е разгледано отражението на най-често срещаните психични разстройства върху родителството и влиянието, които тези разстройства имат върху децата и семейството като цяло. Специално внимание е обърнато на т.нар. синдром на родителско отчуждение, който макар и дискуссионен сред специалистите областта, добива все по-голяма популярност в съдебната практика.

- Приносите са с научно-изследователски и практически характер:
- За първи път в България е направен подробен анализ на съдебнопсихиатричните аспекти на родителството и семейното право.
- Изведени са примери за добри и лоши практики и са направени предложения за оптимизиране на експертната работа.
- Направен е критичен анализ на теорията за „синдром на родителско отчуждение“ и използването и в българската съдебна и експертна практика.

Други приноси и направления

В областта на **суицидологията** д-р Върбанов е приложил 10 публикации извън обсъдения дисертационен труд (7.1., 7.2., 7.3., 8.1., 8.2., 8.3., 8.6., 8.11., 8.12., 8.15). В тях са обсъдени различни аспекти на суицидното поведение, рисковите фактори за самоубийство, поведението на медицинските специалисти при изследване на суицидния риск, превенцията на самоубийството, самоубийствата чрез моторни превозни средства.

В областта на **съдебната психиатрия** са представени 3 публикации извън посочената монография (8.10., 8.13, 8.14). Приносите в областта са свързани със съдебнопсихиатричните аспекти на насилието над деца, родителското отчуждение, защитното поведение в експертната практика. Съдебно-психиатричните аспекти на самоубийството са разгледани в дисертационния труд.

В 3 от публикациите на д-р Върбанов са изследвани проблеми, свързани с **депресия, тревожност и стрес** (8.5., 8.7., 8.8.). Обсъдени са резултатите от скринингово проучване на депресивните и тревожни разстройства в общата практика. Изследвана е връзката между депресия и ендокринологична патология. Направено е проучване на нивата на стрес и връзката им с тревожни и депресивни симптоми в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“, Варна.

Други тематични области в научно-изследователската работа на д-р Върбанов:

- Шизофрения
- Употреба на алкохол и ПАВ при деца и юноши
- Неврокогнитивните нарушения и психиатричната коморбидност при пациенти с ХИВ.
- Употреба на атипични АП в детска възраст.

НАГРАДИ И УЧАСТИЯ В НАУЧНИ ПРОЕКТИ И ФОРУМИ

Д-р Върбанов е участвал с доклади в 114-ия (2017 г.) и 115-ия (2018 г.) конгрес на Японската асоциация по психиатрия и неврология (JSPN), както и на ежегодната научна конференция на БПА.

Той е удостоен с **награда от Японската асоциация по психиатрия и неврология (JSPN Fellowship Award)** за работата си в областта на самоубийствата през 2017 г. в Нагоя, Япония.

Участвал е и е ръководил международни екипи за изследване на кроскултуралните аспекти на самоубийството.

УЧЕБНО-ПРЕПОДАВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Д-р Светлин Върбанов е преподавател в Катедрата по психиатрия и медицинска психология към МУ- Варна от 2016 г. първоначално като асистент, а в последствие като главен асистент. Преподава психиатрия, съдебна психиатрия и медицинска психология на студенти по медицина, дентална медицина, фармация и специалисти по здравни грижи. Ръководи СИП по медицинска психология за студенти по медицина – англоезично обучение.

Справката за преподавателския стаж показва средна натовареност през учебните години от 253 часа, като 75% от преподаването е на английски език.

ДИАГНОСТИЧНО-ЛЕЧЕБНА И ЕКСПЕРТНА ДЕЙНОСТ

Д-р Върбанов има 8 години клиничен психиатричен стаж в Първа клиника по психиатрия към Университетска болница „Св. Марина“ Варна. Работи добре в екип и се стреми да обогатява своите теоретични и практически познания.

В областта на съдебната психиатрия д-р Върбанов има изготвени над 40 самостоятелни и комплексни съдебно-психиатрични експертизи.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

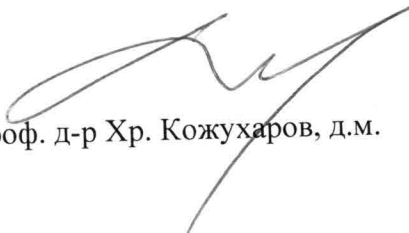
От направеното изложение е видно, е научно-изследователската дейност и учебната натовареност на д-р Светлин Върбанов, д.м. отговарят както в количествено, така и в качествено отношение на съвременните критерии за заемане на академична длъжност „Доцент“ по всички параметри, заложен в ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и Правилника за развитие на академичния състав в Медицински университет –Варна.

Въз основа на това давам положително становище и предлагам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват положително за присъждане на академичната длъжност

"Доцент" на д-р Светлин Върбанов Върбанов, д.м., специалност „Съдебна психиатрия“, за
нуждите на Катедра по психиатрия и медицинска психология към МУ-Варна

10.12.2019 г.

Гр. Варна

проф. д-р Хр. Кожухаров, д.м.